

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р ТАНЯ ВИКТОРОВА БУРДЕВА

ПУ „Паисий Хилендарски“

Педагогически факултет

относно материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност

“професор” в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев“

по област на висше образование 1. Педагогически науки,

професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ...

(Методика на обучението по задължително пиано)

1. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на научната и научно-приложната дейност. Научната продукция на доц. д-р Красимира Филева, след придобиването на научното звание „доцент“ до настоящата ѝ кандидатура, отговаря на съответните административни изисквания за участие в конкурса за „професор“. Нещо повече – тя е внушителна. За този период доц. д-р Красимира Филева реализира множество научни публикации: монографии, студия, статии, учебници и учебни помагала. Научноизследователската дейност на доц. д-р Красимира Филева задълбочено анализира и разработва съществени проблеми на музикалната педагогика и методиката на обучение, с което отговаря на необходимостта от съвременно познание и удовлетворява интересите на преподаватели във ВУЗ, студенти, учители, ученици. Теоретичните и практическите разработки на доц. д-р Красимира Филева в основния монографичен труд и останалите трудове, които са предоставени за разглеждане, имат безспорно висока стойност и са пряко ориентирани към научната и учебната работа. По отношение на тематиката може да се отбележи следното: от една страна има ясната ориентация към основни и значими за професионалното направление (1.3 Педагогика на обучението по...) аспекти – съвременното музикално-педагогическо обучение, от друга – проявен е интерес към психологическите аспекти на музикално-изпълнителската дейност. Научната продукция очертава една актуална област за теоретико-приложни изследвания в полето на клавирната педагогика, анализа и интерпретацията на клавирни творби, съвременната клавирна култура, музикалната психология и др.

Научно-изследователската дейност на доц. д-р Красимира Филева се състои от 5 монографии, 1 студия, 1 книга на базата на защитен дисертационен труд, 39 научни статии, както и 7 учебници и учебни помагала за средното училище и ВУЗ. Нейните наукометрични показатели надминават значително минималните национални изисквания.

МОНОГРАФИИ. Представената като **хабилитационен труд** монография „**Концепцията на пианиста-изпълнител за музикална творба**“ (2019г.) е резултат от личния професионален опит на автора, в която се систематизират творческите търсения и идеи от неговата дългогодишна артистична и педагогическа дейност. Интерпретаторското поле на пианиста-изпълнител се обогатява с иновативни методи, създадени и апробирани от доц. д-р Красимира Филева: изпълнение на клавирна творба на друг инструмент, въвеждане на нотния текст в компютърна програма за нотопис, визуализация на музикален образ, драматизиране на клавирна пиеса и др. Отлично впечатление оставя разглеждането и тълкуването на изследванията на различни автори върху неврофизиологичните и психологичните основи на процеса на формиране на изпълнителската концепция. Своеобразен мост към една друга област на музикалната педагогика, към която доц. д-р Красимира Филева има дългогодишен научен интерес – обучението по музика в общообразователното училище, е методът „учебен видеоклип“, разработен още и като метод за обогатяване на клавирно-изпълнителската концепция. Ефективността на методите за задълбочаване на изпълнителския прочит на музикална творба се доказва с представяне на фактически материал. Така научното изследване се допълва от приложно-практическа илюстрация, което го прави разбираемо, достъпно и най-вече полезно за разширяване на интерпретаторския опит на изпълнителите.

Монографията „**Развитие на въображението на учащия изпълнител на музика**“ (2021г.) затвърдява за пореден път представата за нестандартното творческо мислене на автора, за значителния му сценично-изпълнителски опит на отличен пианист, за неговата богата методическа култура като уважаван преподавател и педагог. И още нещо много съществено – авторът подхожда към темата и от позициите на доктор по психология, търсейки онези фини нюанси както в тълкуването на музикално-художествените образи, така и в намирането на методите за развитие на творческата фантазия на обучаващия се интерпретатор. По оригинален начин книгата съчетава задълбочени музикално-естетически анализи на музикални творби и на креативни методически решения за формиране на интерпретаторски умения у бъдещите артисти-изпълнители.

Впечатляваща е дейността на доц. д-р Красимира Филева в още една област, която пряко кореспондира с направление 1.3 Педагогика на обучението по...Това е методиката на обучение по музика в СУ. Доц. д-р Красимира Филева е част от авторски колектив на учебници от 1. кл. до 7. кл. В монографията „**Креативност и творчество чрез електронни учебници по музика**“ (2018г.) са описани и анализирани електронни ресурси, които се характеризират с разработени съвременни методически модели на обучението по музика в СУ. Висока оценка заслужават разгледаните творчески задачи за осмисляне и обобщаване на преподадения материал, за разбиране на музикалните образи, изпълнителски и импровизаторски задачи, които допринасят за развитие на креативността, музикалната култура и емоционалната интелигентност на учениците.

СТАТИИ. Доц. д-р Красимира Филева е представила 39 статии. Тяхната тематика най-общо може да се диференцира в няколко посоки. Една от тях е свързана с методиката на обучение по музика в средното училище – третира проблеми като: успешни стратегии за обучение, електронни учебници, съвременния урок и др. Друга тематика се отнася по-тясно до научните интереси на автора към музикално-изпълнителската дейност: психологически основи, интерпретация и др. Статиите са интересни, издържани в научно и стилово отношение и потвърждават широките научни интереси и задълбочени търсения на автора, неговата начетеност и прецизност.

УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОСОБИЯ. Доц. д-р Красимира Филева е съавтор на учебници и учебни пособия по музика за СУ от първи до седми клас и по-специално създател на електронните учебници, както и изпълнител на голяма част от клавирните произведения, предвидени за възприемане с дидактическа цел. Тя успешно е апробирала приложението на учебни видеоклипове в средното училище с цел обяснение на музикалните форми, музикално-изразните средства и вникване в характера на музикалните творби. Предложената дидактическа технология е съобразно водещата цел и очакваните резултати от обучението, като се основава на новите държавни образователни стандарти и учебни програми. В разработените учебници и пособия прозира високият професионализъм на един задълбочен педагог с дългогодишен опит.

Оценка на учебно-педагогическата, художествената и експертната дейност. Доц. д-р Красимира Филева има богат педагогически опит и дългогодишен стаж в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев“. Преподавателските интереси и постижения на доц. д-р Красимира Филева са в областта на клавирното изпълнителство, методиката на преподаване на пиано, клавирната интерпретация, съвременната клавирна култура. За високите ѝ постижения като клавирен педагог свидетелстват получените награди в дует с неин студент - Дамян Йорданов: Трета награда на Международен Московски онлайн Музикален Конкурс Русия, 20. 12. 2020; Първа награда и златен медал на Sopravista International Online Festival-Contest “Future Stars”, Италия, 30. 01. 2021; Първа награда и златен медал на Международния фестивал на изкуствата с конкурсен характер „Българската душа на святата земя“ - Израел, 25. 04. 2022. Доц. д-р Красимира Филева е вложила много труд, професионални компетентности като педагог и музикант в учебно-преподавателската си дейност – факт, който оценявам високо.

Много голямо внимание и отлична оценка заслужава още художествено-творческата дейност на доц. д-р Красимира Филева като клавирен изпълнител. По-важни сценични изяви са: Участие в концерт със Симфоничния оркестър на ОФД – Пловдив – 1978 г.; Рецитал „Славянска музика за пиано“ в Атина, Гърция – 1999; Солови участия в България и чужбина – Унгария, Чехия; Участия в концерти с белгийската певица Мария Клейманс – София – НДК, Пловдив – Балабанова къща; Компактдиск „Български клавирни миниатюри“; Записи на произведения за пиано за учебните комплекти по Музика за 1 – 7 клас на СУ.

Експертната дейност на доц. д-р Красимира Филева също е значима. От 2016 г. тя е член на редакционния съвет на „Международный научный журнал“ – Москва – Харков – Астана – Виена, а от 2017 г. е член на редакционния съвет на „Вестник Томского государственного университета. Культурология и искусствоведение“ (Журналят е отразен в [Web of Science Core Collection's Emerging Sources Citation Index](#)).

Академичният педагогически опит, осъществената **учебно-педагогическа, художествена и експертна дейност** на доц. д-р Красимира Филева съответстват изцяло на критериите за заемане на академичната длъжност *професор*.

2. Приноси. Приемам формулираните от кандидата приноси, ориентирани към аспектите на съвременното музикално-педагогическо обучение и изграждането на съвременния облик на музикалния изпълнител.

3. Цитирания. Забелязаните цитирания са 22 на брой – показател, който свидетелства за разпознаваемостта на доц. д-р Красимира Филева сред музикалната и научната общност. Тази част от *Справката за изпълнение на минималните национални изисквания* по убедителен начин защитава научните ѝ приноси в професионалното направление, потвърждава идентичността ѝ като автор и нейните постижения.

4. Оценка на личния принос. Дългогодишната преподавателска и научна дейност на доц. д-р Красимира Филева, очертаните реални приноси в научноизследователската ѝ работа, както и отличната ѝ изпълнителска дейност, отговарят на областта и професионалното направление на обявения конкурс и на заявената нужда на АМТИИ за професор в съответното направление. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, голяма част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

5. Лични впечатления. Отличен клавирен изпълнител с оригинален, свеж интерпретаторски почерк – като такава бих могла да определя доц. д-р Красимира Филева от посещенията ми на нейни концерти. Дългогодишен свидетел съм на неспирните научни търсения на доц. д-р К. Филева, познавам нейни трудове от преди доста години и винаги високо съм ценяла тяхната задълбоченост. Особено много ценя в личността на доц. д-р Красимира Филева рядко срещаното съчетание между артист-изпълнител и задълбочен учен-теоретик. И не на последно място - много добър и отзивчив колега, уважаван от студентите преподавател.

Заклучение. Доц. д-р Красимира Филева е съвременен учен, с широки интереси, с високи критерии за развитие, усъвършенстване и професионална реализация. В своите трудове тя се изявява като личност с дълбоки познания в областта на музикално-теоретичните науки и важни практико-приложни умения. Научната, артистичната и преподавателската квалификации на доц. д-р Красимира Филева са несъмнени. Представените материали не само **отговарят, но и многократно надхвърлят** изискванията на **ЗРАСРБ**. Научно-изследователската дейност на доц. д-р Красимира Филева, съдържащите се в нея научни и приложни приноси, ми дават основание да дам своята **положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на факултет „Изобразителни изкуства“ за избор на Красимира Георгиева Филева на академичната длъжност „професор“ в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по задължително пиано).**

31.10.2022г.

Изготвил становището: проф. д-р Таня Бурдева

Пловдив